

Pirmutinis Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina kasdien, apskaitant nedėlidintus.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

Visų Sąlygų Darbininkai, vienybės! Jūs nieko nepralaimėsite, tik retėsite, o išlaimėsite pasaulį.

No. 202.

TELEPHONE STAGG 3878

Brooklyn, N. Y., Pėtnyčia, Rugp. (Aug.) 24 d., 1923.

Pavienio num. kaina 4c. Metai XIII, Dienraščio V.

BELOUNIS - LIETUVIS ŠNIPAS, ANGLIAKASIŲ UNIJOS PREZIDENTAS

GAVO PAGYRIMĄ UŽ GABŲ ŠNIPINĖJIMĄ.

Labai labai Veiklus Unijoj ir Lietuvių Būreliuose Tamaquoj.

S. D. Warriner'is, prezidentas Lehigh Anglies ir Navigacijos Kompanijos, konferencijoj su angliakasių atstovais bandė užginčyti, būk kasyklos nelaikančios šnipų prieš savo darbininkus, Warriner'is, supranta, melavo. Visiem angliakasių žinomas faktas, kad kompanijos užlaiko būrius savo šnipų, kurie sekioja kiekvieną žingsnį labiau supiratusių darbininkų; kad jie įsispraudė net į angliakasių uniją paskui davinėja pranešimus darbdaviams apie unijos planus, tarimus ir darbus.

Tokių šnipų yra ir iš lietuvių. Taip antai, "Panther Creek News", organas Coal-dale's angliakasių unijos, rugp. 20 d. paduoda žinią apie lietuvių šnipą Juozą B. Belounį.

Belounis varė šnipų darba, tuo pačiu sykiu būdamas vice-prezidentu vietinės No. 2547 unijos Tamaquoj, Pa. "Belounis gyvena E. Union gatvėj. Jis dirbdavo ne-

labai reguliariai, nusiskusdamas kokia ten vidurių liga. Bet jis buvo labai veiklus unijos mitinguose, vestuvėse ir šiaip susirenkančiuose žmonių būreliuose.

"Tas vyras, pasirodo, išdirbęs gana gerą vardą šnipų agentūroj ir paskutiniu laiku gavo pagyrimą už gerą šnipinėjimą.

Buvo Populiaris Vyras tarp Lietuvių.

"Lietuvių būreliuose jis labai pasižymėjo, kaip populiaris, draugiškas vyras, nors, tiesa, per vienas vestuves kiek laiko atgal jis perdaug pradėjo smarkauti ir gavo kumščia į veidą, kuri ir užjuodino jam akį. Belounio veikimas nėra apribotas vienu Tamaquos miesteliu. Anaipol ne. Jis dažnai automobiliu važioja kai kurias Lansford'o merginas bei moteris. Jo specialūkas yra suktis apie merginas, dirbančias valgyklose, viešbučiuose bei kitose viešose vietose.

"Nuo kurio laiko Belounis atvyko į šį girių kampelį, tai yra kaip ir paslaptis. Tačiau žinoma, kad jis čia gyvena bent šešis paskutinius mėnesius."

SUVAZIAVIMAS 60,000 KUKLUXŲ

Steubenville, O. — Ruošiasi į Steubenville suvažiuoti 60,000 Ku Klux Klano narių ir padaryti smarkią demonstraciją prieš miestelio vyriausybę, kuri yra priešinga Ku Klux Klani. Suvažiavime bus į Klana priimta 2,000 naujų narių.

Steubenville valdyba neleidianti kukluxams demonstruoti miestely.

GRĄŠINA MIRČIA VOKIEČIAM LAIKANTIEM DOLERIUS.

Berlynas. — Socialistas Hilferding'as, Vokietijos finansų ministeris, reikalauja žiauriai bausti tuos vokiečius, kurie greitai laiku neatitauos valdžiai Amerikos dolerius ir Anglijos pinigų. Perduodami valdžiai doleriai ir Anglijos pinigai yra apmokami vokiškais markėmis.

Buržuai godžiai rinko amerikoniškus ir angliškus pinigus, kurių vertė yra daug maž pastovi ir baisiai didelė, palyginus su markėmis. Jie laiko atkakliai užgniauzė Amerikos dolerius ir Anglijos svarus sterlingų. Hilferding'as siūlo tokius dolerius iki 20 metų kalėjimo ir net mirčią.

Cork, Airija. — Sustreikavo 11,000 transporto (išvažiavimo) darbininkų, kuomet darbdaviai pasisakė norį numušti jiems uždarbį.

Prez. Coolidge Svarsto apie Sovietų Pripažinimą

Washingtonas. — Prezidentas Coolidge, be kitko, kreipia dėmesį į klausimą pripažinimo Sovietų Rusijos. Bet jis esąs tokios nuomonės, kaip ir Fall'as, buvęs Amerikos vidaus reikalų ministeris, šiuo laiku senatorius, ką tik grįžęs iš Rusijos. O Fall'as sako, Amerika turėtų pripažinti Sovietų valdžią Rusijoje, bet, girdi, pirmą Sovietai turėtų padaryti Amerikai didesnių nusileidimų, negu jie iki šiol yra padarę kitom šalim. Fall'as, suprantama, turi mintį, kad Rusija turėtų duoti platesnių teisių Amerikos kapitalui.

Iki paskutinių dienų Amerika nepripažino ir Meksikos valdžios, kurios prezidentas yra Obregon'as. Dabar jau baigiamos derybos delei Meksikos valdžios pripažinimo.

Prez. Coolidge Sekretorius Nepriešingas Korimui Negrų

Washingtonas. — Negrų organizacijos protestuoja, kad prez. Coolidge pasiskyrė sau sekretorium B. Slem'ą. Mat, Slem'as, būdamas Jungtinių Valstijų kongrese, balsavo prieš sumanymą įstatymo, kuriuo buvo norima po bausmę uždrausti lynčiuoti negrus. Slem'as smarkiausiai kovojė prieš tą sumanymą.

Jurgis Bubnis Užmuštas Kasykloj

Pottsville, Pa. — "Kai kurie iš mūsų gal nedagyvens iki kito angliakasių streiko", pasakė Jurgis Bubnis, eidamas į "extra" darbą i Phoenix Park kasykla. Dvi valandas po to krito uola iš viršaus kasyklos ir užmušė Bubnį. Velionis buvo 45 metų amžiaus; naliko moterį su keliais vaikais.

Amerikos Legionas Bandė Sustabdyti Debso Prkalabą.

Cincinnati, O. — Amerikos Legionas (patriotinė ekskareivių organizacija) reikalavo, kad miestų vyriausybės nelefstų Debsoi, socialistu vadui, sakyti prakalbą Cincinnati'je. Vyriausybė nepatenkino legionistų reikalavimo. Jie tuomet puolė prieš svetainių savininkų. Kelios svetainės tuo būdu buvo atsuktos. Bet vis tik, galu gale, socialistai gavo svetainę, ir prakalba įvyko.

UŽDRAUSTA ŠOKIKAM ŽIURĖTI Į AKIS ŠOKIKEM

Kalamazoo, Mich. — Miesto valdyba išleido įsakymą, sulyg kurio uždrausta, kad šokikai šokdami nežiurėtų šokikėm į akis, o šokikės, kad artimai neapsikabintų šokikų.

LIETUVOS ŽINIOS JUODA REAKCIJA.

(Laiškai iš Lietuvos)

Trūksta žmoniškų Laikraščių bei Knygų. Alfonsas rašo savo draugui i New Britain, Conn.: "Kas link mūsų "šventos" Lietuvos, tai jūs daug geriau žinote, negu mes. Nes pas mus prakeikta cenzūra viską suėda, kas tik būtų laisvesnio. Visai čia negauni žmoniško laikraščio nei knygelės naudingos pasiskaityti. Tik peritais metais buvo tokių raštų šiek tiek pasirodė, bet dabar ir vėl viskas konfiskuota. Vien tik klerikalų "šviesa" viešpatuoja.

"Dabar, gerbiamas d. Motiejau, žinote ką: mūsų buožių valdžia galanda ginklus; ji daro sutartį su Francūzijos kapitalistais ir Lenkijos ponais. Ji pasižada Francūzijai pristatyti 200,000 karvių, jeigu prasidėtų naujas karas. Mūsų šie juodašimčių fašistų valdžia sutinka parduoti 200,000 Lietuvos darbininkų ir bežemių bei mažžemių, kad Francūzai ir Lenkai galėtų grobti svetimas žemes, o pirmiausiai Vokietija ir Sovietų Rusija.

"Ir žinote, aš negaliu atsidėkavoti jums už laikraštį "Laisvė". Malonėkite prisijusti daugiau tokių laikraščių. Būsiu labai dėkingas."

NAIKINA MOKYKLAS, O KURIA SMUKLES.

Papilio miestelis, Biržų apskrities, labai atsilikęs nuo civilizacijos, kaip ir kiti Lietuvos miesteliai. Rūpesniu Jono Vilimo, pradadamųjų mokyklų vedėio, šioje apylinkėje buvo įkurta net septynios pradinės mokyklos. Bet gegužės mėnesį š. m. valdžia taryba nutarė uždaryti dvi mokyklas. Mat, pasirodė valdžiaus ponams, kad nebūsiu galima išlaikyti, nors tie patys ponai šerai žino, jog užsė visu vaikų lieka be mokyklos stokos. Bet šie valdžiaus ponams ir tarybos prezidentui rūpėjo kas kita, tai yra, vietoj mokyklų užlaikyti smukle. Nusinuomavo namą žvdo. kurs metai atgal buvo atsidaręs traktieriu; ir tie patys ponai uždarė žvdui smukle. nurodymai, kad, pagal įstatymus, arčiau kaip 50 sieksnių nuo mokyklos ir hažnyčios negali būti smuklės. Nes tai būtų pasioiktinimo tain vaikam, taip davatkom iš oirtu kataliku. Todėl ir minėta žydo smuklė tavo uždaryta. Bet dabar, kada patvs valdžiaus ponai sumanė užlaikyti ta "garbina" istaiga, tai ūnai jau atsirado tinkamoj, pagal įstatymus, vietoj. Iš valdžiaus išdo paskirta smuklėj kelį šimtai litu, o jos vedėiu paskirtas valdžiaus išdininkas V. Griaudinis.

Valio piliečiai!... Papiliets.

SOVIETŲ RUSIJOJ GABENS I UZSIENI.

Petrogradas. — Prirengta gabenimui i užsienį 170,000 pūdų linų, 24,500 pūdų pakulų, 10,000 pūdų kanapių ir 72,000 pūdų kailinių. Dideli kailinių siuntiniai ateina iš Sibiro.

ZMONĖS BĖGA IŠ LENKIJOS.

Kijevas. — Iš Lenkijos pribuvo 600 pabėgėlių, kurie seniau buvo apleidę Ukrainą. Pagyvenę po lenkų ponais jie sakosi nenorį to jungo. Visi jie baisiai pasiilgę savo gimtosios Ukrainos.

BIZNIS SU PERSIJA

Drangija "Ruski Tranzit" pradėjo platų biznį su Persija. Du tos draugijos laivai plaukioja iš Nižni Novgorodo, per Kaspijus jūrą, į Enzelį. Gabena cukrų, indų ir manifikūrą.

KOKS BUS DERLIUS.

Centralė statistikos valdyba praneša, jog visame plote Sovietinių respublikų derlius (sykiu su bulvėm) sieksias 3 biliomų pūdų. Pernai derliaus tebūta 2 bilionu pūdų.

JAUNIMO LAIKRAŠČIAI.

Komunistinės Jaunuomenės Sąjunga praneša, kad jaunimo spauda smarkiai auga. Archangelske eina "Komsomolec", turi 4,000 skaitytojų; Brianske eina "Molodoj Proletarij", turi 5,500 skaitytoju; Minske eina "Krasnaja Smiena", turi 4,000 skaitytoju. Maskvoj eina centralis Komun. Jaunuomenės organas "Junošeskaia Pravda", turi 40,000 skaitytoju.

Be to, turima dar 13 žurnalu. Iš to lengva suprast, kaip smarkiai auga itaka komunistinių idejų jaunuomenės tarpe.

KOVA SU VENERINĖM LIGOM.

Maskvoj pasibaigė veneroloni suvažiavimas. Nutarta pradėti kuosmarkiausia kovot su venerinėm ligom. Venerikai bus gydoma veltui. Kiekvienas, kuris absivedamas paslėps, jog sergo ar serga venerine liga, bus smarkiai baudžiamas.

Washingtonas. — Pažangieji karo žinovai tvirtina, jog 25,000 erinkuotu orlaivų šiandieniniame kare daugiau reikiška, negu 5,000,000 karvių armija.

NUODAI DUONOJE

New Yorkas. — Areštuotas Max Taubman'as, kad pardavinėjo duoną su nuodais. Nuo tos duonos apsirgo 6 žmonės. Duonoje

BULGARIJOS JUODAŠIMČIAI IR SOCIALISTAI PRIEŠ KOMUNISTUS

Zankovo valdžia Bulgarijoj, matomai, nutarė išgriaut komunistų organizaciją. Tame darbe jai uoliai padeda socialdemokratai, kurie tikisi, tuo būdu, paimti savo kontrole. Socialistų laikraščiuose pilna donosų ant komunistų. Tais donosais naudojasi baltagvardiečiai. Menševikų, žinoma, valdžia neliečia. Jie gali agituot, kiek tik nori.

Plevnoj patraukta atsakomybėn 95 komunistų veikė-

jai. Jiems gresia mirties bausmė už griežtą nusistatymą prieš dabartinę valdžią.

Komunistų Partijos vadas draugas Kolarovas šiuo tarpu paliuosuotas. Turbut, tai padaryta todėl, kad jisai turi nepaprastos įtakos plačiose miniose. Suimta profesinių sąjungų vadas drg. Dmitrovas.

Komunistų padėtis yra sunki, bet jie kovoja, kaip liutai. Valdžiai, visvien, nepasiseks pakrikdyti komunistų organizacija.

Francuzija Nedaro Jokių Nusileidimų Anglijai

Tuli Anglų Politikai Reikalauja Nutraukti Ryšius su Francuzija.

Londonas. — Francūzų valdžia atsiuntė Anglijai naują notą apie Ruhr krašto užėmimą (iš Francūzų pusės) ir apie kare skolas. Francūzija ir čia pakartoja senąjį savo pareiškimą: laikysime Ruhr kraštą savo kontrolej, kol Vokietija neįšmoks Francūzams karo mokesčius, nutartus per Versalės-taikos konferenciją.

Francūzai priešingi Anglijos pasiūlymui, kad karo mokesčių klausima spręstų tarptautinė tarkininkų vals-

tybių konferencija arba Tautų Lyga. Kai del Ruhr užėmimo, tai Francūzija pasielgusi pagal sutartis, padarytas su Anglija 1920 ir 1921 metais.

Kalbėdama apie Francūzijos karo skolas Anglijai ir Amerikai, Francūzų nota siūlo jas apmokėti trečios klasės (C) bonds'ais, gautais iš Vokiečių.

Yra Anglijoj karštesniu politikų, kurie reikalauja nutraukti politinius santykius su Francūzija.

matomai, pamiršta, kad Francūzai dabartiniu laik turi didesnę karinę jėgą, negu Angliai.

Iškilo 2 Mylių Kalnas Vandenyje

Londonas. — Rytų Telegrafo Kompanija praneša, kad pietinėj dalyj Atlantiko Vandenyne per paskutinius 14 metų iškilo povandeninis kalnas dviejų mylių ir ketvirtadalio augščio. Kalno viršūnė dar nesiekia vandens paviršiaus per tris ketvirtadalius mylios. Mokslininkai yra tos nuomonės, kad kalną iškelė pojurinis ugnikalnis (vulkanas). — Sausumoj irgi, kaip žinoma, yra kalnu, kuriuos padarė vulkanai, išskeldami žemės pluta augštyn.

Minėtas pojurinis kalnas yra už 800 mylių i žiemius nuo Capetown'o, kuris tai miestas yra Pietų Afrikoj.

Streikaj Vilniuje.

"Lietuvos Rytai" praneša: "Be lentių darbininkų ir kurpių streikuoją ir kepvklu darbininkai. Jie reikalauja pakelti atlyginimą, o kai kur reikalaujama algų normos nustatyti kuria nors tvirta valiuta."

Sustreikavo batsiuvių profesinės sąjungos nariai. Jie reikalauja algų pakėlimo 75%.

Pareinio Vokiečiai Biznierių Norėtų Parduoti tą Kraštą Francuzijai

Berlyno socialistų dienraštis "Vorwaerts" paduoda žinią, kad įvairūs vokiečiai biznierių Pareinio provinciju dedasi su Francūzų valdžia. Jie nori, kad Pareinio provincijos būtų galutinai atkirtos nuo Vokietijos ir iš jų sudaryta "nepriklausoma" Pareinio respublika. Prysakyto judėjimo stovi gana stambūs vokiečių biznierių Smeets, Dorten ir Baltes.

Jeigu ištikrujų isikurtų tokia "nepriklausoma" Pareinio respublika, tai ji būtų nepriklausoma vien tik iš vardo. Tikrenybėj jina priklausytų nuo Francūzijos. Tuomet vokiečiam buržuam būtų ramiau varyti savo biznesis. Tuomet jiem biznio netrukdytų dabartinis Vokiečių pinigų nepastovumas, nuolatinis markės puolimas. Nes veikiausia būtų įvesti Francūzijos pinigai.

To nori ne tik daugelis stambių vokiečių biznierių, bet ir smulkieji biznierių. Bet tam priešinasi vokiečiai darbininkai, valstiečiai ir valdininkai.

New Yorkas. — Storm'as, stambus žvėrių prekėjas, davė savo dukteriai slonių (dramblių), kaip vestuvių dovaną.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ
Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 8878.

Subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00.

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Šiame mėnesyje — \$1.50. Kitose mėnesiuose — \$3.00; pusel — \$4.00.
Brooklyne per paštą siunčiant metams \$9.00; pusel metų — \$4.00.

GARSIOS PAČIOS DAR GARSESNIS VYRAS

Mes dar kartą grįžtame prie p. Snowdeno, kuris yra vyras labai garsios ponios Snowdenienės. Ponia Snowdenienė anuomet aplankė "barbarišką" Rusiją ir taip žėdus nuo įgytų įspūdžių, kad praėjo daugiau, negu oetai, kol ji išsikosėjo ir išsikrepliavo visuose buržuazijos "spitnuose". Ta garsioji Dulcinėja savo šlove uomet buvo nustelbusi savąjį Don Kišotą, Jisai galūnai atsigavo tik dabar, kuomet inėšė savo garsųjį sudarymą įvykinti socializmą per Anglijos parlamentą ir uomet parašė apie socializmo vykinimo būdus atkakliausių reacionierių organe "Morning Post". Pamisykite, koks unaras: apie socializmą kalbama net Anglijos džentelmenų parlamente!

Apie savo nepaprastus žygius ponas Snowdenas pakakoja mensevikų N. Y. "Call'e". Pasiklauskite. Patai Snowdenas, po jo garsusis Clynes, po jo dar garsesnis Dan Irving, po jo patsai Hendersonas, o po jo aukšturnis Mac Donald kalbėjo taip, tarytum, iš jų burnos nedus tekėjo, kad kapitalizmas, netikės ir kad reikia socializmo. Reikią nacionalizuoti visas stambiąsias pramonės. Bet šiukštu: apie ekspropriaciją nevalia nei užminti. Kapitalistams turi būti atlyginta su nuosimčiais. Viskas turi eiti tvarkoj, sulyg konstitucija. Visa Britanijos imperija, su visom jos kolonijom Azijoje ir Afrikoj, turi pasilikti cietulė.

Išrodė, kad nuo tų cnatlyvų kalbų turėjo griūti Jerichono sienos, o aniuoliskai tyrus mensevikų argumentų turėjo sugraudinti kiekiausias kapitalistų širdis. Po tų debatų net liberalų ir konservatorių atstovai į ausį (kad niekas negirdėtų) pašnabždomis sakė Snowdenui, kad socialistų teorija esanti puiki.

Bet kada atėjo balsavimas, visi liberalai, visi konservatoriai balsavo prieš socializmą. 370 balsų prieš 123. Ak, koks nedėkingumas! Buržuazija bijo net garsių šnekų. Ir su karalium pietūs valgyta, ir šilkinės keičinės išgyta, ir visų ceremonijų išmokta, ko reikia karaliaus rūmuose, ir nuo respublikos atsakyta, kad monarchija amžinai galėtų gyvuoti, ir še tau, Jurguti, kokios dvininės!

O jau "Morning Post'e" ponas Snowdenas giedojo saldžiau ir už lakstingalą. Jisai ten tokio detalumu išdėstė visas kačių išbėgias mintis. Kai Darbo Partija viespataus, tai kapitalistams plaukas nuo galvos nerūdėdės. Už viską bus užmokėta su procentais. Gyventi bus galima iš procentų. Kuomet darbininkų vadai užsidės ministerių cilindrius, tai jau Darbo Partija juos nekontroliuos. Jie eis sulyg savo numatymu ir vaduosis tik "sąžine". Ponas Snowdenas duoda pinigą ir peilį, kad Darbo Partijai viespataujant, Indija ir kitos didžios brangenybės Anglijos karaliaus karūnoje bus saugojamos, kaip savo akis. Jas negalima paliuosuoti, nes jas užkariantų kiti šalių imperialistai.

Viskas aišku, kaip ant delno, ir šventa, kaip katalikų kantičkų! Tik vėla stebūklai — kapitalistiniai katinai klausėsi gražios pasakaitės ir, iš lėto, maumojo latinus. "A vaska slušajet—da jest," ir čia nepagiliau prostitutiškas cnatlyvumas!

Tuomet ponas Snowdenas nutarė išsineri iš kailio. Žūt ar būt, jisai turi priparodyti, kad jo socializmas per devynias varnas esąs tolimas nuo komunizmo. Ir šmakšt parlamente užklauskim: ką Anglijos valdžia mananti daryti, kad paliuosavus Gruziją nuo bolševikiškų tyronų? Indija ir Aigipta, ir P. Afrika, ir Mesopotamija, ir Airija nereik paliuosuoti nuo imperialistų. Bet Gruziją reik paliuosuoti nuo jos pačios laudies ir, zinoma, pavest ją globai Britanijos laivyno, kuris, kaip žaibas, šmakštels per Dardanellus ir Bosforą į Juodąsias jūras.

Už užklauskim giliu atdūsiu atsakė vienas iš ministrų. Zinom, žinom, kad Gruzija slėgiama, bet, bet, dabar negalim kariaut su Sov. Rusija! Gal ponas Snowdenas pakariaus, kada bus ministeris, sykiu su Snowdenu ir Hendersonu. Tuomet atsisotojo švarus buržuazinis atstovas Kenworthy ir prakosė pro dantis: "Pone Snowdene, sėskitės arčiau prie ministrų kėdų!"

Bet Anglijos parlamente yra komunistas Newbold. Štai kelios ištraukos iš jo prakalbos, kaip jas paduoda komunistinis "Workers Weekly":

"Kaip išrodo, tai iš to pono nieko nebus. Mes grįdėtame, kad Darbo Partija savo planų atsiekimui nežada vartoti spēkos. Valdancioji klesla lengvai tat gali supti, kad jos nuosavybėj jokio pavojaus nebus. Viskas,

NE STEBŪKLAI, BET PAPRASTI APSIREISKIMAI

"Lietuvos Žinios", užvardijusios "Stebūklas", ve ką rašo:

"Aleksote kadaise karo žinybai prigulėjo didelis Nemuno kranto gabalas. Susisiekimo Ministerija tą krantą išprašė iš K. A. M. sau neva tai uostui statyti. Siomis dienomis Susisiekimo Ministerijos buvo susitiktas į posėdis aptarti, kur kalne statyti uostą. Ir čia pasirodė stebūklai, kuri čia minime, tas Nemuno kranto gabalas iš Susisiekimo Ministerijos patekęs į kun. Valokaičio banką, kuris ten savo sandėlius turi. Kokiu būdu tai atsitiko, Susisiekimo Ministerijos valdininkai to nežino. Jie žino tiek tik, kad bankas kažkokiomis teisėmis pasiremdamas, reikalauja iš Susisiekimo, ar K. A. Ministerijos ir likusią kranto dalį atiduoti bankui".

Tautininkų organas "Lietuvos Žinios" nesupranta, kaip ta žemė pakliuvo kunigo Valokaičio bankui, ir todėl sako, būk čia esąs stebūklas. Keista, kad "Lietuvos Žinių" bukas protas. Juk Lietuvoje kunigai semininkauja, o Valokaitis ir kompanija diktatoriauja. Juk panašiu būdu ir valstybei priklausantis auksas atsidūrė Valokaičio banke, panašiais būdais ir kiti dalykai susipynė su Valokaičių banku. Ir todėl čia nėra jokiu stebūklų. Ir jeigu Lietuv. greitai laiku neivyks proletarinė revoliucija, tai visos Lietuvos turės atsidūrėti Valokaičio rankose, o tautininkų organai vis rašys apie stebūklus.

TUSČIOS DISKUSIJOS

Clare Sheridan savo korespondencijom "World'e" apie Lietuvą išbaidė visą širdį. "Gars'o" redaktorius Šmutis parašė ir tą patį "World'a" ilgoką straipsnį, teisindamas dabartinius Lietuvos ponus. Jam išrodo, kad Lietuvoj viskas gerai. Norėdamas prisimelint amerikiečiams, jisai, be niekur nieko, nusavino lenkams Tada Kosciūšką ir padarė jį lietuvių patriotu, nors Kosciūška buvo toks jau lietuvis, kaip Senkevičius ar Pilsudskis.

Nacionalistinis lenkų "Nowy Swiat" baisiai del to įdūko. Šmutis parašė "World'ui" antrąjį laišką, galutinai rekvizibodamas Kosciūšką.

Visos tos šnekos apie Liublino uniją, apie Gruenwaldą, apie Kosciūškos ir Mickievičiaus tariamąjį lietuviškumą šioj gadynėj nevertos išvalgyto kiaušinio.

Kauno pirmavijų "Lietuvos Žinios" rāndame sekama pūnėsima:

veikiausia, pasibaigęs priėmimu kelių rezoliucijų. Man išrodo, kad del Darbo Partijos socializmo niekam neskaudės galvos, kol tasai socializmas bus karališkų patarėjų socializmu, o ne socializmu minių ir Komunistų Partijos... Praeitės patyrimai mokina, kad be kovos negalima įvykinti socializmą. Jūs turite išmokyti kovoti už jį kad ir nekonstituciniais būdais."

Drg. Newbold toliaus sakė, kad už kelių metų, veikiausia, Darbo Partija taps valdžios partija. Bet deli to fakto socializmas, pats per save, dar neišsikūnys. Darbininkų minios tuomet pamatys, kad ne Snowdenams įvykinti socializmą. Tuomet pačioj Darbo Partijoj pradės stiprėti komunistai ir tik tuomet kapitalistai išgirs ne saldžias šnekas, bet baisų žodį "ekspropriacija".

APŽVALGA

"New Yorko lietuviai iškėlė sumanymą pirkti Lietuvos atstovybei Washingtone namus, kaipo dovaną Lietuvai". Tos rūšies asilų nedaug tekasiras New Yorke.

Zinote, kokį atsakymą duoda "Naujienu" Jurgelio-nis į Dėdelės straipsnį "Naujienos, be Grigaičio"? Nagi ve koki:

"Pruseikos laikraštis moksliskai išrodinėja, kad proletarams geriausias bus būdas atsiluostuoti nuo savo pančių per iskorimą visų buržujų, groserininkų ir bučerininkų". O ta varginga lietuvių laikraštija, kuri kenčia sarvo tarpe tokius galutinai sudiotėjusius, paprasčiausios doros nustojusius žmones!

"Vilnis" rašo: "Kas rusams Maskva, amerikiečiams Chicago. New Yorkas užima tik garsiojo Petrogrado vietą". Vilniečiai, pasirodę, turi suprati apie poeziją!

P. Račkauskas "Lietuvos Žinios" mėgina prirodyti, kad p. Vileišini ambasadoriaujant Amerikoje, viskas ėjo tobuliausioj tvarkoj. Mes visai nemanome ginti Carneckį. Ir iš stuomens, ir iš liemens, ir iš proto tas diplomatas nieko nevertas, bet kokiu ten pyragu nebuvo ir prie Vileišio. Daug maž buvo panaši tvarka ir prie jo. Tiek tik, kad lietuviškų bonų daugiau parduoda, o ką žmonės gaus už tuos bonus? Juk jau kilo skandalas del procentų.

Apie tą Lietuvos Piliečių Sąjungą, iš kurios p. Račkauskas tikėjosi Lietuvai milijon dolerių, tai irgi yra paprastas vidurinės sriovės muilo burbulas. Nei ta Sąjunga būtų augus (o ar auga Sandara, ar auga T. M. D.), nei iš jos būtų gauta tie milijonai.

DŽIAUGIASI NAUJU PRIETELIUI

New Yorko "World'e" tilpo Clare Sheridan straipsnis, kuriame ji nupeikia Lietuvos valdžią. Bet štai atsirado naujas Lietuvos "prietelis", buyes Jungtinij Valstijų pasiuntinystės Konstantinopolyj "atašė" G. R. Montgomery, kuris per tą patį "World'a" kritikuoja panele Sheridan. Jis sako, kad Lietuvos valdžia esanti labai gera, nes pirmiausiai stojiusi kovon prieš bolševikus ir tą kovą laimėjusi.

Vadinasi, Lietuvos klerikalinė valdžia susilaukė dar vieną "prietelį", kuris giria ją už smarkų kovojimą prieš bolševikus.

Tokiais "prieteliais" gali būti ir peldon kelias nuklotas.

"LIETUVOS ŽINIOS" UŽ FALŠYVAJĮ SOCIALIZMĄ

Tasai Kauno laikraštis rašo:

"Žinia gi yra, kad visa eilė mokyty socialistų yra priešinga bolševikų teorijai ir taktikai. Patartume pasiskaityti nors Kautskio polemiką su Trockiū. Kautskis dar prieš bolševizmo vykinimą Rusijoj pramatė, kad iš tokios praktikos nieko gero neišeis. O Kautskis yra visų pripažintasis gal geriausias dabar Marksizmo teoretiku".

APIE VADOVYBĘ KRIZIO METU

Neseniai man teko šis klausimas diskutuoti su tulsais draugais, kurie pasireiškė prieš; tai yra, kad komunistai laike bedarbės turi stovėti nuošaliai, neimt vadovybės į savo rankas. Jie ima pavyzdį iš lietuvių rūbšiuvių unijistų Brooklyne, kurių geroka dalis be darbo ir kurių tarpe kyla nepasitenkinimas, neapykanta ir t. t. Jie sako, kad tokioj padėtyj darbininkų organizacijos vairą reikia pavest "be-partyviams" (teisingiau saktant, klero-demokratams ir tautininkams). O kada atcis geresni laikai, tuomet mes paimsim organizaciją vadovaut.

Nieko tokio, jeigu su panašiomis mintimis tiktai tiek ir tebūtų draugu, su kuriais man prisieję diskutuoti, bet aš esu tikras, kad panašiai sapnotauja ir daugiau. Todėl aš ir noriu pakalbėti šiuo klausimu su platesniu būriu mūsų draugų per laikraštį.

Cia man prisimena W. Z. Fosterio prakalboje sarkastiškas išsireiškimus. Jis sako: "Buvo grupė revoliucionierių, kurie susirinkdavo 'slaptai' ir svarstydavo apie tai, kaip sukelt revoliuciją ir kokiū būdu darbo minias vadovaut toje revoliucijoje. Vieną vakarą, jiems ramiai bediskusuojant revoliucijos klausimą, pasigirsta didžiausias triukšmas gatvėje; išbėga ir jie pažidūrė, ogi ten jau revoliucija! Darbo žmonės marsuoja gatvėmis su raudonomis vėlavomis skamba revoliucinės dainos. Dabar tie mūsų 'revoliucionieriai' stovi išsigandę ir klausia kits kito: 'Kaip tai galėjo atsitikt mums apie tai nieko nežinant?' Juk mes turėjome būt revoliucijos vadovais".

Lyginai taip yra ir su mūsų kai kuriais draugais komunistais, svajojančiais apie vadovybę "geruose laikuose", bet, dieve gink, ne bloguose, ne bedarbėje. Mat, bedarbės metu prisieina daug nukentėt ir pašėdė didelė darbo našta ant savo pečių, norint tapt minių vadū, nės tuomet ir tiktai tuomet minios žmonių daro bandymūs savo būsimiems vadams. Juk tuomi komunistai ir skiriasi nuo socialistų, kad jie netiki į išbasavimą socializmo; atžagčiai, komunistai skelbia, kad specializmas gims didžiausiose kanciose, procese sukilimo minių prieš skurdą ir išnaudojimą. Ir tokiuose kriziuose komunistai vadovaus darbo masėms.

Kiekviename krizyje, kiekviename simptomė (apsireiš-

liaudiminkai iš "Lietuvos Žinių" dirba išvien su klerikalais taip vadinamą valstybinį darbą ir tie patys liaudininkai giria Kautskį, kaip "gabiausią" marksininką. "Naujienoms" taip patinka šita situacija, kad jos negali atsigerēt "Lietuvos Žinių" išminčia ir ištisai perspauzdina jų straipsnį.

Susidaro bendras frontas: Kautskis, "Naujienos" ir klerikalų pakalikai iš "Liet. Žinių". Can you beat it?

APIE VADOVYBĘ KRIZIO METU

kime) linkui bent kokio krizio, komunistai turi eit į minias, panaudot savo gabumus ir sumanymą laimėjimui darbininkų kovos. Tuomi jie igija minių pasitikėjimo.

Apleist minias, pasitraukiant iš pozicijų krizio metu, tai būtų didžiausia nesamone, tai būtų ne komunistinė taktika. Tokiu laiku darbininkams tiktai ir tegal-

se kovose. Jeigu darbininkai organizuojasi į darbo unijas ekonominėse kovose ir savo organizuotas spēkas stato prieš darbdavių organizuotas spēkas ir darbdavių susivienijimus, tai jie (darbininkai) turi taip pat organizuoti ir savo politinę partiją politinėms (parlamentarinėms) kovoms ir savo organizuotas spēkas išstatyti prieš darbdavių organizuotas spēkas politines partijas (depopokratų ir respublikonų partijas). Nesą kovot viena ranka, o tuo tarpu remt darbdavių kita ranka, reikią nemažiau kaip sauzūdystę. Amerikos šitokios politikos Amerikos darbininkai iki šiol prisilaukydavo (didelė didžiama darbininkų ir darbuotojų sąlygų ir dabar tebeįsilaiko). Ačiū šitai politikai, jie apčiuopiamų laimėjimų darbininkams neturėjo, o sumušimų turėjo daug ir skaudžių.

Taigi, F. F.-D. Partijos tikslas suorganizuoti Amerikos darbininkus ir dirbančiuosius fermerius į savytę politinę partiją ir atitraukti juos nuo kapitalistinių partijų, yra tikslas, kurį ris užsitarnauja paramos kiekvieno ir visų pažangiųjų darbininkų. Ne, ne tik paramos jis užsitarnauja, bet aktyviu dalyvavimu jo atsiekime. Platoniško pritarimo tam tikslui neužtenka, reikia prisidėti, moraliai, finansiniai ir darbais, prie jo įgyvendinimo.

Ar mūsų organizacija, susidedanti iš kelių tūkstančių pažangiųjų darbininkų ir taurinti įtakos lietuvių darbininkų miniose, gali pasilikti nuošaliai šito naujo judėjimo, arba pasitenkinti tik platonišku pritarimu jam? Štai koks klausimas stovi prieš mus.

Mano supratimu, ALDDL negali ir neturi pasilikti vienišai, neigi pasitenkinti vien tik platonišku pritarimu be moraliską parama. Mes turime leit į tą judėjimą dalyvaut jame sulyg savo išgimim, būt jame faktorium, Dabar prieme apie arto punkto to klausimo, būtent prie F. F.-D. Partijos subudavojimo, sudėties. Jai priklauso įvairių partijų darbininkų organizacijos.

(Tęsa ant 2-lio pusl.)

ima išaiskint priežastis bedarbės, klasinį skirtumą tarp darbininkų ir darbdavių, politinį pobūdį ekonominės kovos ir t. t. Mes turime suprast labai aiškiai, kad jeigu komunistai neįeis į vadovaujamas unijų įstaugas, idant iš ten gimt darbininkų reikalus, tai toki klero-tautininkai užims vietas savo kromelio laimėjim. Jie, mat, aiškina, kad kontraktorių (pas rūbšiuvių) ir darbininkų reikalai vienodi, kad unija turi leist tvirt korporacijas, kurias yestu prie panaikinimo darbininkų unijos. O kuomet unijos nebus, tai visokiems sukliams darbo žmonių apgavikams bus labai lengva žvejojti drumstame vandenyje. Tokie gaivalai, ant kiek man teko prisiziūrēt, visuomet "runina" ant bepartyvių tikieto. Bet kaip greit tam pa isrinktasis į kokią nors įstaigą, taip greit pasidaro grynai partyviatis, ginanciai kontraktorių partijos reikalus.

J. Smilgietis.

A. L. D. L. D. REIKALAI

GERAS IR TEISINGAS ŽINGSNIS

ALDDL Centralinis Komitetas nutarė prisidėti prie Federuotos Farmerių-Darbo Partijos ir galutiną to klausimo išsprendimą atidavė nariams referendumu nubaustuoti. Šiuo tarpu ALDDL organo špaltos atdaros delei diskusijų, ar reikalinga draugijai priklausyti naujai partijai, ar ne. Narių yra pareigia dalyvaut šitose diskusijose. Jeigu mes darome svarbų žingsnį mūsų organizacijos gyvenime, tai privalome daryt samoningai, sutartinai, apkalbėje, išdiskusavę.

Centralinis Komitetas pareiškė savo nuomonę, dabar nariai privalo išsircikšt, ką jie mano.

Su prisidėjimu prie F. F.-D. Partijos mūsų draugija daro naują žingsnį savo gyvenime.

Per visą savo gyvavimą ALDDL ėjo ranka rankon su revoliucine darbininkų partija, nors formaliai jinai ir nepriklausė. Vadinasi, politiniam šios šalies darbininkų judėjimui mūsų draugija pritaria nuo pat išsikūrimo. Taigi, šiuo žvilgsniu jinai, prisidedama prie F. F.-D. Partijos, nedaro naujo žingsnio. Naujas žingsnis pasireiškia tik tame, kad prisidedama prie F. F.-D. Partijos mūsų draugija formaliai ir aktyviai įstoja į politinį darbininkų judėjimą. Ne tik moraliai, bet ir savo centais ir kaipo vienetas politinės partijos, jinai pirmu sykiu dalyvauja politiniam judėjime. Tame yra permaina jos gyvenime ir tame yra naujas žingsnis jos karjeroje. Ar geras ir ar teisingas tasai žingsnis, kurį yra jai užbrėžęs Centralinis Komitetas ir kurį nariai priims arba atmes, tai kiekvieno nario pareigia rimtai ir visapusiai apsvarstyti.

Koksai gi yra tikslas F. F.-D. Partijos? Jos tikslas yra suorganizuoti Amerikos darbininkus ir dirbančiuosius fermerius politiniam veikimui, atitraukti juos nuo kapitalistų klases ir jos partijų politinė-

VEL BAI
Vel nuska
kad Wyomi
ja, kurioj a
zovo. Žuvu
mirši. Mat,
gai, angliak
Liko jų m
vargę ir nuli
kū be duonc
rup, rytoj
trūdieja, k
gus angliak
vatis. Nun
jo moteris, l
tuose, gavo
vny pasauli
ant kelių atsi
vaidi. Bet
nalkės, nieks
ta netarin.
teys, Har
moteris; jas
lėdamos seim
tarnauja kel
ant rankų n
prieš ją lenk
lunai ir išlėp
o štai kodėl
uovaitos niek
Šita traged
rodija nuo 11
nuo 3,000 ang
kime, kad kie
mažiau kaip
kiek buvo m
kiek jose žuv
lės pramonė
gali buty gal
Neajungi or
siai ir kitų p
kal nepedary
stoma darbin
anglies pram
kia?
Apert patie
darbininkų ki
šala kitas tai
ryga. Ka
tas nepaisa,
vitas žuvusij
lakasai, kur
stetia. Valdži
staugų apsau
siv grvastes,
se darbdavių.
tam tikri jstū
kyti linkui ap
nuo panašiu n
nu nepilodo. I
vėlo, o valdži
dėl. Juk ki
bavo išstirta ir
vych avinini
mus, bet ar b
nabutas? A
supro kalėjir
elektrinės k
naisim. Tie žn
neja laisvi ir t
ry ir vargo it
moteri ir vail
Lalkas padi
nėra anglies

Angliakasi
Lin
Jungtinij V
parlamento Vaj
jo angliakasių
rišėj Virginij
skaitines ne t
ir parodo, jo
dicia likimas
užtena to, k
lėniais dides
tarp angliak
tarp kildikių
darbininkų. B
siala nuo mi
svaitatos netu
Valky Biv
"Plymouth" kėdi
200 arba 95
gūtiniai nevs
nuo punktas t
nuo, kuris p
nuo kildikių,
šiu nesveikų,
kū prieš 2 m

ANGLIAKASIŲ SKYRIUS

VEL BAISI TRAGEDIJA

Vel nuskambėjo liudna žinia, kad Wyominge įvyko eksplozija, kurioje apie 100 angliakasių žuvo. Žuvusieji greitai bus užmūšyti. Mat, jie buvo darbo vergai, angliakasiai...

Liko jų moterys didžiausiam vargė ir nuiludime, simtai kūdikiai be duondavių. Bet kam tas rūpi, rytoj gal vėl įvyks kita tragedija, kurioje gal dar daugiau angliakasių pakios savo gyvybę. Numirė Hardingas, — jo moteris, kuri paskendus turuose, gavo apgalvestavimus iš visų pasaulio kampų, prieš ją ant kelių atsiklaupė ir visi unijų vadai. Bet jums, vargo pelių valdes, nieks nė žodelio užuojautos netaria. Jūs darbininkų moterys, Hardingienė buržuazas moteris; jūs praktikuojate auklėjamos šeimos, Hardingienė tarnauna keliolika vergų ir ją ant rankų nešioja. Štai kodėl prieš ją lenkia galvą svieto galimai ir išlėpė unijų viršininkai, o štai kodėl jums nė žodelio užuojautos niekas nešitaria.

Šita tragedija yra 19-toji tragedija nuo 1900 m., kuriose žuvo 3,000 angliakasių. Nepamirškime, kad kiekvienoje jų žuvo nemažiau kaip 100 angliakasių. O kiek buvo mažesnių eksplozijų, kiek jose žuvo darbininkų angliakasių pramonė, ir suskaityt vargiai būtų galima.

Nejaugi organizuoti angliakasiai ir kitų pramonių darbininkai nepadarys galo šitos baisios darbininkų skerdynės angliakasių pramonė? Ko jie laukia?

Apart pačių angliakasių ir darbininkų kitų pramonių, niekas kitas tai skerdynė nepadarys galo. Kasyklų savininkams tas nepaėna, nes jie žino, kad vienas žuvusiųjų užims kiti angliakasiai, kurių Amerikoje netolka. Valdžia irgi nededa pašalpų apsaugojimui angliakasių gyvyties, nes ji yra rankose darbdavių. Tiesa, gyvenoja tam tikri įstatymai, kurie taisyti linki apsaugojimo kasyklų nuo panašių nelaimių, bet nieks jų nepildo. Darbdaviai jų nepildo, o valdžia nevertė jų pildyti. Juk kiekvienoje nelaimėje buvo ištirta ir įrodyta, kad kasyklų savininkai sulaužė įstatymus, bet ar bent vienas jų tapo mohaustas? Ar bent vienas jų apmovo kalėjime ar atsisėdo ant elektrinės kėdės? Nieko panašaus. Tie žmogžudžiai vaikština laisvi ir tik tyčiojasi iš asarių ir vargo žuvusių angliakasių moterų ir vaikų.

Laikas padaryt galą skerdynės angliakasių pramonė!

Angliakasių Kūdikių Lietuvas Likimas

Jungtinių Valstijų Darbo Departamento Vaikų Biuras tyrinėjo angliakasių gyvenimą Vakariniuose Virginijos. Biuro paduotos išanalizavęs ne tik žingeidžios, bet ir parodo, jog angliakasių kūdikų likimas labai liudnas. Ne mažiau didesnis mirtingumas tarp angliakasių kūdikų, negu kitų kitų kitų pramonijų darbininkų. Bet ir tie, kurie išsivadavo nuo mirties kūdikystėje, irgi mirė.

Vaikų Biuras tyrinėjo 316 kūdikų kūdikų ir atrado, kad 85 nuomėčiai iš jų buvo mirties tamsė. Antras svarbus punktas tame tyrinėjime yra tas, kuris parodo, kad juo sekmiau kūdikiai, tuo didesnis skaičius nesveiki. Pav. tarp kūdikų prieš 2 metus amžiaus, ne-

sveikų 85 nuomėimis, gi tarp kūdikų nuo 2 iki 6 metų nesveikų nuo 2 pakilo iki 94, o tarp kūdikų 7 metų ir daugiau nesveikų nuoimtis siekia iki 97. nuomėimis.

Priežastis šito angliakasių kūdikų fizikinio susmukimo glūdi tame, kad neorganizuoti W. Virginijos angliakasiai mažai teudirba ir negali savo šeimynų ap rūpinti žmonišku pragyvenimu. Biuras atrado, jog angliakasiai iš dabartinių algų negali nusipirkti tinkamo maisto, neigi apsi rūpinti geresnėm pastogėm. Tikstančiai angliakasių gyvena kompanijų stubose, kurios kartais ir šunims netinkamos delei gyvenimo.

Kolumbijos Universiteto profesorius William F. Ogburn apskaitliavo, kad angliakasio šeimynai iš penkių narių reikia delei vidutinio pragyvenimo \$2-143,94 metinių įplaukų. Gi Vaikų Biuras surado, kad daugtau kaip 13 nuomėimis 514 šeimynų, kurias jisai tyrinėjo, turi mažiau kaip po \$800 metinių įplaukų. Ir daugelis tų šeimynų susideda ne iš 5 narių, bet iš 7 ir 9. Tat ar galima stebėtis, jeigu mums pranešama, kad beveik visi W. Virginijos angliakasių kūdikiai fizikiniai nesveiki? S. M.

APŠVIETOS REIKALINGUMAS

Kaip kitų industrijų, taip ir kasyklų darbininkai yra labai tamsūs. Tiesa, per ilgus laikus neš sunkiausią jungą, angliakasiai susiorganizavo, bet ne savo gabumo dėka. Atsirado žmonės, kurie prirodė jiems tikrai, kad jie vargsta, o ne pertekliuj gyvena. Tuo budu pasiekė didesnę dalį jų suorganizuoti, o likusius priverst stot į unija, nes suorganizuotais reikia vargti ir organizuotiems.

Paimkim kad ir 1-mą distriktą. Matytis, kad yra kokis tai drūtos medžiagos kunas, bet neturintis nei galvos, nei kojų. Tą gyvą, drūtą kuną galima pavartoti prieš kapitalistus, kada užėina kontraktų darymas.

Dar nėra taip blogai, jeigu ta kuną paima mesti kokis teisingas metėjas ir pataiko tiesiai į kapitalistų abazą ir tuomi duoda ženkla jiems, kad tai reikiška streika. Bet daugelį kartų paima mesti besažinis metėjas ir kunas nupuola toli nuo kapitalistų tvirtovės. Ot kame ir yra nelaimė to didelio kuno, kuris neturi galvos, kurioje tik ir yra sandėlis išminties ir gabumo. Taigi tam kunui reikia pridėti galvą, o pridėjimas galvos glūdi apšvietoje. Šita klausimą privalome pakelti unijos lokaluose. Mainieriams reikia laikraščio, kuriame būtų nušviečiama kasdieniniai jų reikalai, santykiai su darbdaviais, vadų veikimas ir t.t. Greta laikraščio, reikalinga lokalų mokykla, kuriose būtų mokinama ne tik rašyti ir skaityti, bet ir daugiau ko. Šiuo tarpu nors laikoma susirinkimai, bet vienas su kitu angliakasiai negali susikalbėti, nes didelė stoka paprasto žmoniškumo, o apie reikalus savo gerovės nėra ko nei mislyti susitarti. Apšvieta pradėti skiepyti jau labai laikas. Laiko gi del apšvietos angliakasiai turi. Be apšvietos angliakasiai neprocreuos toli, nežiurint, jeigu jie ir organizuoti.

Girdėti, kad Cappelini turi mintyje padirbėti tame klausime. Progresyvių pareiga paraginti prezidentą prie to darbo. Kuo greičiau, tuo geriau. bet yra darb. judėjimo centras. V. Sadas. Unijos Koresp. M. P.

DARBININKŲ APSILEIDIMAS

NANTY GLO, PA. — Angliakasių Unijos Lokalo 1386 paprastas susirinkimas įvyko rugpjūčio 15. Nežiurint to, kad mi-nėtas susirinkimas susidėjo iš darbininkų net keturių kasyklų, tačiau į susirinkimą atėjo tik-tai 28 nariai. Nebuvo jokio raporto kaslin darbo sąlygų. Visas susirinkimas praleistas apkalbėjimui kompanijos daktaro ir lignonbučio statymo klausimo.

Tai taip Nanty Glo angliakasiai žiuri į savo reikalus, kad iš 800 narių tikta 28 teatėjo į susirinkimą! Kadangi nariai taip nesurūpiną savo reikalais, tai kasyklų komitetas, žinoma, pataikauja bosams. Pav., Websterio kasyklų No. 14 visai nėra lygybės. Kur dirba vienas, tai gausna po \$5.00 ar \$6.00 į dieną, bet kur dirba du, tai tegausna po \$3 ir \$4 į dieną. Seniau visi tų kasyklų dirbdavo po vieną, o dabar to nėra. Tie, kurie dirba mašinomis, gausna po 86 centus už toną, o kurie dirba pikėmis, tie gausna \$1.28 už toną. Anglis keturių pėdų storumo.

Rugpjūčio 18 d. Nanty Glo Coal Co. kasyklos No. 3 darbininkai išėjo į streiką. Mat, bosai norėjo priverst darbininkus nedirbt daugiau kai po 8 valandas į dieną, bet darbininkai atsakė pildyti jų reikalavima. Kaip ilgai streikas tęsis, nežinia. M. S.

IS UNIJOS SUSIRINKIMO IR HOWATO PRAKALBŲ

ZEIGLER, ILL. Rugs. 15 d. atsiuvo U. M. W. of A. 992 lokalo susirinkimas. Kadangi praeitime susirinkime skundas prieš Karnival, komiteto narij, nebuvo pabaigtas, tai šiame susirinkime jį paėmė pirmon vies-tonas. Kadangi lokalo prezidentas, tą skundą padavė, tai susirinkimą vesti užėmė vice-prezidentas, kuris ir paskyrė "Grand Džiuri" to skundo išrišimui. Prezidentas Karnivalą kaltino už tai, kad jis, budamas kasyklų komiteto nariu, visame kame re-mia kompaniją ir keliems angliakasiams pasakė, kad jis juos išvysiąs iš mainų. Nežiurint to, kad jo prasikalimas tapo įrodytas, bet "džiurė" jį išteisino. Tai blogai, jeigu lokalas negali apsvalyti savęs, tai kaip gali apvalyti nuo išdavikų visą uniją? Apie tai angliakasiai turi pagalvoti.

Po visu smulkmenų žymėtina tas, kad iš Darbo Unijų Tarybos delegato raporto paaiškėjo, jog kitos Zeiglerio unijos ir Am. Darb. Partija rengiasi prie apvaikščiojimo "Labor Day" Rugs. 3 d. Tai bus visų organizacijų bendras frontas, kur turės kožna unija ir ADP. savo kalbėtojus. Gerai, kad visi darbininkai priėjo prie bendro supratimo.

16 d. rugs. Zeiglerio darbininkai turėjo masinį susirinkimą, kuriame kalbėjo Alex. Hoksas. Zeiglerio angliakasiai Howatą priėmė iškilmingai. Nes prieš parkalbas ir po prakalbų griežė Zeiglerio benas, palaikomas pačių angliakasių. Apie Howato kalbą nereikia daug rašyti, nes visi žino, kad jis kalba teisingai ir revoliuciniai. Nurodė angliakasiams, kaip jie turi taisyti savo unija, kaip turi kovoti politiniai ir pramoniniai. Ragi-rovė dėtis prie Federuotos Farme-rių Darbo Partijos. Kam ne kam, bef Lewis'ui, angliakasių unijos prezidentui, tai teko. Howatas išparodė visas jo suktybes. Ant pabaigos buvo priimta rezoliucija prieš unijos viršininkus ir reikalaujama, kad Al. Howatas būtų priimtas į unija. Reikia pasakyti, kad Zeigleris nors mažas miestukas, bo. Kuo greičiau, tuo geriau. bet yra darb. judėjimo centras. V. Sadas. Unijos Koresp. M. P.

ALD.L.D. REIKALAI

(Tasa nuo 2-ro pusl.) Tiesa, tų organizacijų dar nedaug tėra, bet ju vis daugiau ir daugiau prisideda; juk dar tik pradžia. Priklauso darbo unijų, priklausos kelios fermerių organizacijoms. Mūsų draugijos įstojimas į ją prisidėtų prie jos sutvirtinimo ir praplėtimo. Ypatingai paskatintų kitų tautų ateiviams darbininkus pasekti mūsų keliais. Jiems būtų pavyzdys, jog laikas ir ateiviams darbininkams dalyvaut politiniam darbininkų gyvenime ir judėjime.

Istodama, mūsų draugija nenustoją savistovumo, jinau tikta susiriša su šios šalies darbininkų ir fermerių miniomis ir aktyviai dalyvauja jų politinėse kovose. Jinai įeina į F. F.-D. Partiją lygiomis su kitomis organizacijomis teisėmis. Mokestis irgi neapsunkina narių. Nes 8 centai nuo nario per metus, tam svarbiam reikalui, tiesiog kaip ir niekis. Ir nė vienas ALDDL narys mano supratimu, neturėtų priešintis įstojimui delei to.

FF-DP nėra revoliucinė organizacija, bet delei to neturėtų rasti priešininkų įstojimui, nes kurie nori revoliucinės partijos, tie gali priklausyt (ir priklausos) Darbininkų Partijai. Be to, jeigu mes esame revoliucingesni negu tie darbininkai, kurie priklauso ir dar prisidės prie FF-DP, tai kaip tik mūsų ir yra pareiga dalyvauti tarp jų ir papalbėti jiems susirevolucionuoti. F. F.-D. Partijoj priklauso Amerikos Darbininkų Partija, revoliucinė organizacija, o mūsų draugija drausiskai su ja sugyvena. Taigi, F. F.-D. Partijoj yra ir revoliucinių darbininkų.

Be net ir tie ALDDL nariai, kurie yra priešingi Amerikos Darbininkų Partijai. ar tai delto, kad jiems jinai neužtenkamai "raudona", ar kad "perdaug" raudona,—net ir tie negali priešintis prisidėjimui prie F. F.-D. Partijos, nes pastaroi nėra ADP. Amer. Darb. Partija priklauso FF-DP su tokiomis pat teisėmis, kaip ir visos kitos organizacijos. Todel vienatinis klausimas, kurį mes savo diskusijose turime risti, yra: Ar mūsų draugijos prisidėjimas prie FF-DP yra naudingas ir reikalingas Amerikos darbininkų klasei? A. Binbo.

NAUJA LIETUVIŠKA VALGYKLA LORIMER RESTAURANT

417 LORIMER ST. Brooklyn, N. Y. "Laisvės" Name

Gaminame lietuviškus ir amerikoniškus valgius. Geras maistas ir mandagus patarnavimas. Kviečiame visus atsilankyti. A. VELICKA ir J. SUTKUS Savininkai.

Severos Gyduoles uzlaiko seimynos sveikata.

Kaipo balai atatin-kamas ir kartus tonikas — imk

Severa's Balzol

(pirmaus Gyvastes Ispagmas).

Rekomenduojamas

virškinimui, iprastai uzkietėjimui ir nupuolusiai kuno padėčiai.

Kaina 50 ir 85 centai.

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

UNITED AMERICAN LINES

JOINT SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE

LIETUVOS

Latvi išplaukia kiekvieną savaitę nuo doko 86 North River netoli 46 St., New York. Puikiaiis garlaiviai: "Resolute", "Reliance", "Albert Ballin", "Deutschland".

veža I, II ir III klesos keliauninkus "Mount Clay", "Mount Carroll", "Mount Clinton", "Hansa", "Thuringia" ir "Westphalia" su atskirois kajutomis ir III klesa. Smagiausia kelionė ir mandagusis patarnavimas. LAIVAS RELIANCE Išplauks Rugpjūčio 21

United American Lines 39 Broadway, New York arba pas vietinius agentus

Neatidėliokite ant Toliau!

Nusipirkite šias Knygas Dabar, Kol Dar Galite Gauti.

DVI KNYGOS, REIKALINGIAUSIOS KIEKVIENAM VYRUI IR MOTERIAI, VADINASI:

Patarimai Moterims apie Lyties Dalykus

IR

Patarimai Vyrams apie Lyties Dalykus

Tos knygos garsus D-ras W. J. Robinsonas aiškiai ir teisingai aprašo visą moterų ir vyrų lyties gyvenimą; nurodo lyties apreiškimų svarbą žmonių gyvenime, duoda daugybę žinių apie lyties ligas ir jų apsaugojimą, apie apvedimą, šeimyninį gyvenimą, vaikų auklėjimą, saugųgystę, protinę ir daugybę kitų svarbių pamokymų.

šios dvi knygos yra geriausiomis lietuvių kalboje knygomis, aiškiančiomis lyties klausimus; tai patvirtina daugelis mūsų daktarų ir laikraštininkų, čia ir Lietuvoje, kurie pataria kiekvienam jas skaityti.

Knygos yra su paveikais ir gražiai apdarytos. Kaina po \$2.00 viena; už abi karta — \$4.00.

Reikalaujami vienos kurios knygos, būtina parašykite, kurią norite, ar moterims, ar vyrams, nes vienoje daugiausiai aiškina moterų lyties dalyką, o kitoje daugiausiai vyrų.

Reikalavimus kartu su pinigais siųskite šiuo adresu: J. BARKUS, NEW YORK, N. Y.

Box 129, Gen. P. O., NEW YORK, N. Y.

UZDRAUSTAS VAISIUS JAU PASIRODĖ

Šiomis dienomis "Laisvė" užbaigė spausdinti labai svarbią ir visiems reikalingą

Knyga KAIP ŽMOGUS SUTVERĖ DIEVĄ

Šita knyga parašyta vieno iš geriausių religijos žinovų, žarėnų Vinco, kuris trumpai ir stebėtinai aiškiai nupiešia, kaip žmogus sutvėrė dievą. Ta knyga buvo bandoma išleisti Lietuvoje ir paskleisti tarpe Lietuvos darbininkų. Bet Lietuvos buožinė valdžia, sužinojus, kad tokia knyga yra spausdinama, konfiskavo ją, arba, kitaip sakant, atėmė pusiau atspausdintą ir sunaikino. Mat, buožinei kunigų valdžiai tokie raštai yra nepageidaujami, ypač dar iš to atžvilgio, kad jie yra taikomi darbo žmonėms, ant kurių sprando jie joja.

Isigykite šią knygą kiekvienas, nes tada sužinosite tokių dalykų, kurių iki šiol dar nežinojote. Ten aprašoma, kaip ir kokiu būdu religijos "biznierių" iš tamsių žmonių daro sau puikų "biznį", kiek yra dievų ir kuomi jie skiriasi vienas nuo kito, kiek įvairūs šventieji turi atskirų kunų, rankų, galvų, širdžių ir daugybę kitų dalykų.

Knyga turi 150 puslapių. Kietais audimo viršeliais. Kaina 75c.

Platintojams duosime 35%.

Užsisakykite šios knygos po didelį skaičių ant sykio, nes ją išparduosite žaibo greitumu: ją pirsks komunistai, socialistai, bedieviai ir katalikai.

ALDDL kuopų, LMPS. kuopų ir ADP LS kuopų agentai, tuoj duokite užsakymus, kad pirma gautumėt ir padarytumėt kuopoms puikaus pelno.

Visus užsakymus siųskite šiuo adresu:

L A I S V Ė

46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

ZEM. SVYRUOKLIS.

LIETUVOS KAREIVIAI

(Iš pasakojimo)

Rytų pusėje girdėjosi nuolatinis baubimas... Sen ten regėjosi bestyptanti nulaužty medžių kamienai, kuriuos karės audra sunaikino. Tolu- moje juodavo tamsūs miškas, kurį vokiečių kir- viai dikčiai sunaikino, vienok iš tolo negalima bu- vo to pastebėti.

AMERIKOS DARBININKŲ PARTIJOS Lietuvių Sekcijos Reikalai

DARBAS JAU PRASIDEJO

Jau pereitą kartą mes rašėme, kad mūsų draugai pradeda veikti. Vienur, tai kitur atsako i mūsų balsą: "Daugiau naujų narių i Darbininkų Partiją". Ir jei tik veikiama, tai yra i sek- miumi.

Užsakykite kuodaugiasia knyga. Užsakykite sekretoriaus vardai: V. Bovinas, C. B. Sekr. 799 Broadway, Room 405, New York City.

BAYONNĖS PROGRESYVIAI LIETUVIAI RENGIA SI PRIE PLATAUS VEIKIMO

BAYONNE, N. J.—Iš L.A. U. Klubui susirinkimo, kuris at- sibuvo 14 d. rugp. š. m., pasiro- dė, kad Bayonnės darbininkų judėjimas lietuvių tarpe nėra jau taip blogas, kaip kad išro- dė nekuriems pirmiau ir kad ateityj gali išsivystyti iki aug- što laipsnio. Paimkim kad ir ši susirinkimą. Narių susirinko ne- perdaugiausiai, vienok visi bu- vo pilni energijos ir gyvai svar- stė klausimus.

Po visų svarstymų buvo daryti keli tarimai, iš kurių svarbesni sekanti: Nutarta suorganizuoti chorą. Galima tikėtis, kad tas pavys- nes darbininkų yra nemaži.

Dr. Ignatas Stankus 1210 So. Broad Street Philadelphia, Pa. LIETUVIŠKAS DAFTARAS (daro visokius darbus) OFISA VALANDAS: Nuo 9 iki 11 A. M. Nuo 2 iki 4 P. M. Nuo 7 iki 8 P. M. Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

BROOKLYNO LIETUVŲ DOMEI Siuomi pranešu, kad atidariu Lietuvišką Užėigą kur galima gauti skandų pėmė ir užkandžių. Todel kvėpė savo senus kostiumierius at- lankyti i naują vietą. J. RUKSTELIS 160 LEONARD ST. Cor. Stagg St. BROOKLYN, N. Y.

Petras Macys Automobilių Mokyklė Ant GRAHAM AVENUE Kampas Grand St. BROOKLYN, N. Y. Jeigu jus norite padaryti geresnį pragyvenimą, tai mokinkites automobilių am- to pas mus. Mes jus išmo- kinsime šoferiu ant visokiu automobilių i trumpą laiką. Kam jums eiti pas reiki- tausiu mokintis, kas jus ge- lite atėti pas Lietuvos i- šsimokinti. Taipgi parsamdom au- tomobilius ve-eilijoms, kė- štynoms ir kėip pasivaži- ntiems.

SIRVYDUKAS, HARDINGO LAIDOTU- VĖS IR BOSAL.

Tą dieną, kaip Hardingą kavojo, "Vienybės" redaktorėlis Sirvydukas su krepšiu apie Karvelio dirbtuvę lakiojo. Norėjo kiti kurįm darbininkėm įkalbėti, kad Del Hardingo nors pusė dienos švestų. [nedirbtų]. Kelis kartus telefonas i dirbtuvę birzgėjo, Bent Sirvydukienė iš darbo paleist bosu prašinėjo.

"VILNIS" Lietuvių Darbininkų Du- syk-savaitinis Laikraštis 8 puslapių. Išėina

"Vilnis" išėina du kart i savaitę, 8 puslapių didžio, paduoda teisingas žinias iš Amerikos; apie darbą, be- darbę, streikus, ir nurodo, kaip darbininkai privalo vesti streiką, kad laimėjus jį. "Vilnis" turi savo korespondentus Lietuvoj, kurie aprašo mūsų brolių, seserų ir tėvų vargus ir kovą su kunigų valdžia ir dvarponiais.

SIŪSKITE PINIGUS LIETUVON PER "LAISVĖS" PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIŲ

Pinigų siuntimas i Lietuvą jau taip yra susitvarkęs, kad dabar, jeigu tik siuntėjas pridoda tei- singą ir aišką adresą, tai pinigai yra išmokami labai greitai ir be jokių sutrukdymų. "Laisvės" Pinigų Siuntimo Skyrius siunčia pinigus Lie- tuvonai Litais ir Doleriais žė- miasiu dienos kursu. Reikalui esant visuomet kreipkitės šiuo adresu: LAISVĖ 46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y. Tel. Stagg 3878

DETROIT, rugp. No. 187. minikas A. melagingas ypatingai tilpi eija "L" No. "mėly". Bet ko melai buvo, ne Matomai, A. likai perstaty nes akyse mel. t. t. bet faktais įrodo, nes jų emis viena kurioj "L." ree daryta klaida, L.M.P.S. 4 kuoj L.M.P.S. 4 kp.). melas man p na reikty už L.D.S. susirink ir patikro sky sakomybės v šmeitimas, nent kija su emi "me Nors labai brangios vietos i del tokio el vertėjimui su bet ir tylijėm praleisti negali Pirmiausia D.L.D.S. pirmini nuo savo pareig nunciuje. D pareiga vesti i rėli kitus valdy eity savo pare liai atlikti ne bet ypatingai. C atrodymy tu š man nieko ypa nei pataręs. Antra, D.L.D.S. kaip ir bile vie ar draugija, n laikraštius spr pendentos kores sanguma. Tą D.L.D.S. reguliar priversti kores, netaisingas i jai ju būna; ar kelias jas atėiu mas konfer. ta, pėminingas A. melagingai apė vo žėpluma (c lauzė D.L.D.S. i skybes, kurių vyriausiu saug trumpai ir aišk los visos A. M. delei mano kor teisingumo ir l gancizaciose gi sugalvotas šme D.L.D.S. ko PATERSON, laikytas susiri mininkų. Agita pėlėjas raport pėlėjos viršin laikyti prakalt mus ant galvi eija prieš škel Mat, bijo darl ja nesulaisty tų. Lietuviams t oarta ir praka nos rugpjūcio. garus dainori lapidys koncer Strijony laik gėptas atsišau teršono sirijon ant 3-4 stak mępa. Minėto i pranešė, kad u mo, patalpinim 100.00. Toki rėy ir būty ai vienas trims. appoketi arti e amp atspaus dėdėdžiam tai niaki. Strijony tau vro agitaciju darbininkų; atėbese susikri eija ir aiškin

ATSAKYMAS D.L.D.S. PIRMININKUI A. M.

DETROIT, MICH. — "Laisvė" No. 187, D.L.D. Sąjūdis...

DETROIT, MICH. — "Laisvė" No. 187, D.L.D. Sąjūdis...

IS SILKU AUDEJU UNIJOS

AGITACIJOS MĖNESIO SVARBUSI RAŠTINIAI

PATERSON, N. J. — 17 rugpj.

PATERSON, N. J. — 17 rugpj. laikytas susirinkimas sąjūdo pirmininkui...

Na, po diskusijų įnešimas li-

ALDLD, 103 Kp. Susirinkimas

Prakazyriavo Protą ir Pinigus.

HUDSON, MASS. — 6 diena

HUDSON, MASS. — 6 diena rugpjūčio atsiūbo ALDLD 103 Kp. mėnesinis susirinkimas...

Center reikalause nominuoti

Center reikalause nominuoti draugai į valdybą. Dabar mūsų kuopoj pilnai užsimegėję...

Labi negerai, kad mūsų kuop-

Labi negerai, kad mūsų kuopos agentas silpnai darbuojasi literatūros platinime...

Amerikos Legijono Cirkas.

Amerikos Legijono Cirkas. 8 d. rugpjūčio vietos Amerikos Legijonas surengė parodą...

Prakazyriavo Pinigus ir Protą.

Prakazyriavo Pinigus ir Protą. Šio mėnesio pradžioj M. Dinskis išėjo iš proto...

IS LIETUVIŲ KOOPERATYVIŠKOS

IS LIETUVIŲ KOOPERATYVIŠKOS Pagelbinės Draugystės Susirinkimo

PHILADELPHIA, PA. — Susirinkimas

PHILADELPHIA, PA. — Susirinkimas įvyko 14 d. rugpjūčio. Svarstyta įvairūs draugijos reikalai...

RED. ATSAKYMAI

V. Širyvydi, Brooklyn, N. Y.

V. Širyvydi, Brooklyn, N. Y. Jūsų straipsnis netilps. Jūs parašėte prieš drg. A. Bimbo...

MONTELO, MASS.

DIDELIS PIKNIKAS

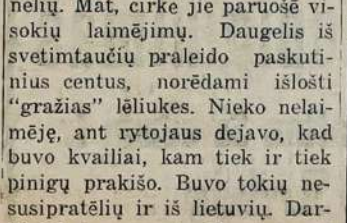
DIDELIS PIKNIKAS. RENGIA ALDLD. 6 KP. 7-to APSKRICKIO NAUDAI

Nedėlioje, Rugpjūčio 26

Lietuvių Tautiško Namo Parke

Lietuvių Tautiško Namo Parke. Kviečiame visus atsilankyti.

JEIGU NORITE KAD JŲ BIZNIS AUGTŲ, TAI GARSINKITĖS "LAISVĖJE".

OSVALDAS KIBURIS Užeiga

OSVALDAS KIBURIS Užeiga. gamina geriausius užkandžius...

ATSIRUK TIK \$1.60.

LIETUVIŲ AKUSERKA

Marijona Tamkienė

Marijona Tamkienė. Prie palugų ant pareikalavimų...

GERAS PATARIMAS

GERAS PATARIMAS. Dabokitės nuo šaltų. Šaltis tai yra didžiausias žmogaus neprietelis...

RED. ATSAKYMAI

V. Širyvydi, Brooklyn, N. Y.

V. Širyvydi, Brooklyn, N. Y. Jūsų straipsnis netilps. Jūs parašėte prieš drg. A. Bimbo...

MONTELO, MASS.

DIDELIS PIKNIKAS

DIDELIS PIKNIKAS. RENGIA ALDLD. 6 KP. 7-to APSKRICKIO NAUDAI

Nedėlioje, Rugpjūčio 26

Lietuvių Tautiško Namo Parke

Lietuvių Tautiško Namo Parke. Kviečiame visus atsilankyti.

JEIGU NORITE KAD JŲ BIZNIS AUGTŲ, TAI GARSINKITĖS "LAISVĖJE".

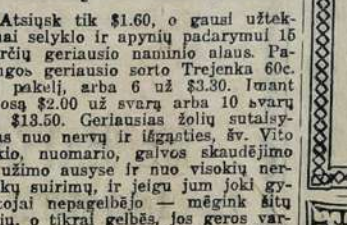

OSVALDAS KIBURIS Užeiga

OSVALDAS KIBURIS Užeiga. gamina geriausius užkandžius...

ATSIRUK TIK \$1.60.

LIETUVIŲ AKUSERKA

Marijona Tamkienė

Marijona Tamkienė. Prie palugų ant pareikalavimų...

GERAS PATARIMAS

GERAS PATARIMAS. Dabokitės nuo šaltų. Šaltis tai yra didžiausias žmogaus neprietelis...

Pasarga Detroito Lietuviams Darbininkams

Pasarga Detroito Lietuviams Darbininkams. Cia randasi dvi lietuviškos aptiekos...

Ar JusSergate?

JIS KENTĖJO VIRŠ 12 METŲ

JIS KENTĖJO VIRŠ 12 METŲ. Tamsu, kuriuos apėit: Hoboken, Sausio 5, 1923

Vyrai ir Moterys, jeigu Jus Kenčiate

Vyrai ir Moterys, jeigu Jus Kenčiate. nuo nervų suirimo, kvaitulio, silpnumo...

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS. Turiu 14 metų praktikos pardavime nuosavybių...

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS. OFISAI

Jeigu Jus Kenčiate

Jeigu Jus Kenčiate. Nuo bile jokia kraujo sugedimo, silpnumo...

ANDREW EGAN, M. D.

ANDREW EGAN, M. D. 168 W. 23rd St., Netoli 7th Ave., NEW YORK.

LYTIES, PUSLĖS IR KRAUJO LIGŲ

Dr. ZINS

Dr. ZINS. 110 EAST 16th ST. TARPE 4th AVE. IR IRVING PLACE

AUTOMOBILIŲ MOKYKLA

AUTOMOBILIŲ MOKYKLA. Jeigu jŃe norit padaryti lengvą ir gerąjį pragramą...

Automobile School

Automobile School. 726 LEXINGTON AVE. arti 69th St. NEW YORK, N. Y.

20 amžiaus išradimas.

20 amžiaus išradimas. Anatasas Valutkevčius, lietuvis

J. BRETTSCHEIDER'S APTEIKA

J. BRETTSCHEIDER'S APTEIKA. Tel. senai lietuviams žinoma

DR. A. J. KARALIUS

DR. A. J. KARALIUS. GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

J. GARŠVA

J. GARŠVA. 2322 So. Morgan Street CHICAGO, ILL.

GRABORIUS-UNDERTAKER

GRABORIUS-UNDERTAKER. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

DR. J. T. VITKUS

DR. J. T. VITKUS. Lietuvis GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

The Morrell Street BATHS

The Morrell Street BATHS. Puikiausios Rusiškos, Rumuniškos ir Turkiškos MAUDYNĖS

VIETINĖS ŽINIOS

Nedėlio Geriausiai Būti Newyorkiečių Išvažiavime.

Nedėlio, 26 d. rugpjūčio, A. D.P.L.S. 32 kp. (iš New Yorko) rengia išvažiavimą Van Cortland Parke. Vieta puiki, tik reikia, kad ten suvažiuotų daugiausiai žmonių. Bus skaitoma svarbi paskaita. Paskui bus galima pažaisiti.

Nuvažiuoti irgi patogų. Paejus 7th Ave. ekspresą su užrašu "Van Cortland Park" reikia važiuoti iki sustos, o paskui eiti ant kalnelio. Ten bus išvažiavimas. Newyorkietis.

Bendras Susirinkimas ADP Narių Williamsburgo Sekcijos.

Susirinkimas įvyks ateinančio savaitės vakare (28 d. rugpjūčio) No. 715 Broadway. Yra daug svarbių reikalų aptalbeti, todėl visi nariai dalyvaukite tame susirinkime. Bus apkalbama tvėrimas Federuotoj Farmerių Darbo Partijos skyriaus. Sekcijos Org.

Direktorių Atydai.

Panedėlyj, 27 d. rugpjūčio, įvyks "Laisvės" Spaudos Bendrovės direktorių ir darbininkų svarbus susirinkimas. Pradžią 7:30 val. vakare. Malonėkite visi sueti. Sekretorius J. N. (202-203)

Muzikantai žada streikuoti.

Muzikantų unijos (Musical Mutual Protective Union) lokalas 310 pareiškė, kad streikas bus apskelbtas "Darbo" Dienoj (Labor Day), jeigu Producing Managers Asociacija nesutiks pakelti darbininkams algas. Lokalas turi 10,000 narių, o kitas muzikantų lokalas (802), kuris priklauso prie Amerikos Darbo Federacijos, praneša, kad jis "imėjęs algų pakėlimą ant 25 centų. Abu lokalai kovoją su priešais. Kalas 310 susirinkime vienaisi instruktažo savo prezidentą A. Mulieri bandyti atšaukti sutartį su Producing Managers Asociacija, o jei darbininkai nesutiks išpildyti darbininkų reikalavimus, tai skelbti streiką "Darbo" Dienoj.

Jūreiviai protestavo prieš Bloką Maistą - Gavo Kalėjimą.

Utarninko vakare, detektyvai iš Brooklyno vyriausios policijos įstaigos nuėjo ant laivo "Orcus", stovincio prie priplaukos 46, Brooklyne, ir suarėstavo du jūreivius - Christian Nur ir M. C. Musneva už valkatystę, nežūrint, kad tie jūreiviai buvo tik kė užbaigę dviejų mėnesių kelionę ir turėjo uždirbę apie \$100, kuriuos kompanija jiems dar nebuvo užmokėjusi. Jie likosi nugabėti į Brooklyno 9 Distrikto teismą, kur jų apkaltinimas už valkatystę ant sykio tapo panaikinta. Jūreiviai, tačiau, nebuvo paliausuoti. Kadangi jūreiviai priklauso prie I. W.W. unijos, tai jie greitai buvo nugabenti ant Ellis salos del išdeportavimo. Bet ten prieš juos nebuvo galima surasti jokių priekabių ir iš ten jie liko paliausuoti. Jūreiviai kaltina laivo "Orcus" kapitoną Martinsą už jų areštavimą ir persekiojimą. Jie sako, kad kapitonas norėjo jiems atkerstyti už tai, kam jie, dirbdami ant laivo, protestavo prieš bloką maistą, duodama laivo darbininkams. Tačiau kapitonas ginasi, kad jis nieko bendro neturįs su jų areštavimu.

Coney Island Privilegio Merginas iš Schenectady.

Ypatinga ta vieta Coney Island. Kitur gyvenantiems Coney Island atrodo misteriška vieta. Daug pasakų prisiklausiusios apie Coney Island dvi jaunos merginos iš Schenectady

Sophie King, 17 metų ir Ellisė Didonna, 16 metų, - pabėgė iš namų ir atvažiavo į Coney Island. Kadangi jos pateko tokiom vietom dar pirmą kartą, tai, pamačiusios visokias iškabas, su nusistebėjimu žiūrėjo. Policija ant jų greitai padarė nuožūrą. Jos, mat, po kelionei buvo apskretusios, be skrybėlių. Detektyvai jas suarėstavo ir išklausinėjo iš kur jos ir kaip atvažiavo.

Spekulantai Papirkinėjo Politikičius.

E. M. Fuller ir W. F. McGee (brokeriai) kurie likosi nuteisti kalėjimam už suktybes spekuliacijme, dabar paskoja, kad jie davė \$20,000 kaip dovana del demokratų politikieriaus T. E. Foley, kad jis linkni jų gerai atsineštų. Foley yra vienas iš labiausių lyderių demokratų lizdo Tammany Hall. Tie pinigai buvo surinkti iš "kostumerių" del spekuliacijm.

Brooklyno Edison Kompanija Plečia Savo Įstaigą.

Brooklyno Edison kompanija šiais metais išleidią \$23,000,000 del praplėtimo savo įstaigos: del statymo nauj, įrengim masinerijos ir t.t. Tarp \$6,000,000 ir \$7,000,000 bus išleista ant masinerijos. Prie to, kompanija stato didelę elektros stotį ant Hudson Ave., prie East upės.

Kalba apie Anglies Padėtį Brooklyne.

Brooklyno Chamber of Commerce rengiasi tyrinėti anglies padėtį Brooklyne. Artinasi žiema, o Brooklyne anglies nėra kiek reikia. Biznieriams taipgi prisieina susirūpinti tokia padėtimi. Jie mano, kad suras šokių tokius planus del prašalinimo anglies bado ateinančią žiemą. Toliaus žada laikyti įvairias konferencijas rīsimui anglies klausim.

"Munšaino" Eksplozija Išvijo Keturias Šeimynas iš Namu.

Name ant 143 Goerck gatvės, New Yorke, eksplodavo "munšaino" katilas moters Fannie Rosenberg stuboje. Nuo eksplozijos užsidedę kambariai. Keturias šeimynas, kurios gyvena tame name, turėjo bėgti. Ugnia-gesiai atbėgę užgesino gaisrą. Moteris Rosenberg likosi suarėstuota už varamą degtinės.

800 Šoferiu Rengiasi Streikuoti.

800 šoferių, dirbančių Mongul Checker Taxicab Association kompanijoje, nubalsavo greitai apskelbti streiką. Jie reikalauja 40 nuosimėjų vietoj 35 nuosimėjų nuo pinigų, kuriuos jie surenka per dieną vežiojant žmones. Kompanija nesutinka.

ROYAL MAIL IR IS LIETUVOS

Ohio Orduva Orga Orbita šitie garlaiviai yra nauji ir gerai įtaisyti, pirma užganedina kellauninkus užta, kad jie yra dideli ir patogūs. Mandagus patarnavimas su visais parankumais. Užskaitai ir geras maistas yra duodamas per baltai apsiengulius virėjus - šeimynos, moterys ir vaikai gauna specialį patarnavimą. Del platesnių žinių kreipkitės pas vietinį agentą arba tiesiogį THE ROYAL MAIL STEAM POCKET CO. 26 Broadway, New York, N. Y.

SEPTYNIOLIKTAS METINIS PIKNIKAS

RENGIA LIETUVIŲ LAISVĖS DRAUGYSTĖ Nedėlioje, 26 Rugpjūčio-August, 1923 CLINTON PARK BETTS AND MASPETH AVE., MASPETH, L.I. N. Y. PRADZIA I VAL PO PIETU. Gerbiausieji lietuviai ir lietuvaitės! Kviečiame visus ir visas atsilankyti ant šio linksmo pikniko, kur bus programa su draugais ir pažįstamais susileiti ir pasikalbėti. Bus galima labai smagiai pasisukti ir tyru oru pakvėpuoti. Muzika prof. V. Retkevičiaus. Įžanga tik 35c. Sirdingai kviečia KOMITETAS. P. S. - Vartuojant iš Williamsburgo imkite Grand St. kare ir važiuokite iki Creek St. Iliūpus reikia eiti po kabelį 3 blokus iki parko. Vartuojant iš C. Brooklyno reikia imti Flushing Ave. kare ir važiuoti iki Creek St. Iliūpus eiti 4 blokus po kalnelį.

ispildyti jų reikalavimo. Darbininkai žada streiką išplėsti į kitas kompanijas.

Rugpjūčio Šalčiausia Diena.

22 diena rugpjūčio š. m. buvo šalčiausia diena istorijoje, kiek žinoma vietiniui oro biurui. 6 valandą rytė buvo tik 53 laipsniai šilumos.

Spaustuvų Presmanams Pakels Algas.

Spaustuvų presmanų unija praneša, kad darbdaviai sutiko pakelti darbininkams algas nuo 1 d. rugsėjo. Algos bus pakeltos nuo \$1.00 iki \$3.00 i savaitę. Nauja algų skalė tešis iki gruodžio mėn., 1924 m.

Išgelbėjo Jauną Moterį nuo Pasiskandinimo.

Jauna moteris, kuri sakė, kad jos vardas yra Virginia Meyer, o vyriškas pavardė policijai, kad tas vardas neteisingas, bandė nusiskandinoti Central Park ežere. Louis Jacobson, parko darbininkas pamatė ją nuokant į ežerą nuo tilto. Jis laiveliu priplaukė prie jos ir dar gyvą ją išvežė į krantą. Ji tapo nugabenta ligoninėn. Moteriškė atsisakė policijai pasakyti, del kokios priežasties ji bandė nusižudyti. (202-203)

Milžiniškas Piknikas su Gražiausia Programa.

LOWELL, MASS. - Rengia ALD. LD. 44 kuopa ir LMPS. 61 kuopa, Lowell, Mass. Piknikas įvyks nedėlio, 2 d. rugsėjo (September), 1923 m., Shawheen River Parke, Billerica, Mass. Programa susideda iš teatrališku šmociuku, dainų ir šokių. Bus ir prakalbos. Todel kviečiame vietus ir apsilankius atsilankyti. Įžanga tik 15 centų. Kviečia Komitetas. P. S. - Iš Lowell imkit kare po varlu Reading nuo Merrimack Sq. ir važiuokite iki Fortas Corner, ten išlipę eikite po dešinę ir rusit parką. (202-203)

Kovos už 40 Valandų Darbo Savaitę.

Moterišku Pločių ir Suknių Bendroji Taryba (Cloak and Dress Joint Board), kuri priklauso prie Nacionalės Moterų Drabužių Siuvėjų Unijos, pareiškė, kad ji stov už įvedimą 40 valandų darbo savaitės ir panaikinimą darbo nuo šmotų ateinančią pavasarį. Dabar darbininkai dirba po 44 valandas i savaitę.

VIETINIAI PRANEŠIMAI

BROOKLYN. - Sv. Kazimiero ir Juozapo Draugystės nariams. Šiuomi pranešame, kad draugystė perkelią savo susirinkimus į "Laisvės" svetainę, 46 Ten Eyck St., Brooklyn. Susirinkimai bus laikoma tomis pačiomis dienomis ir tuo pačiu laiku, tai yra kas 1 ir 3 utarninka. Malonėkite visi nariai gerai įsitęmyti, kad susirinkimas dabar bus laikomas kitoj svetainėje. Komitetas. (202-203)

Lietuvis Karpenderis

Šiuomi pranešiu, kad aš budavoju naujus ir taisy senus namus. Taipgi važiuoju ir į kitus miestus šioje apskrityje. Reikalai esant, kreipkitės laišku pas mane, busit pilnai užganėdinti. W. Warison 103 Leroy St. New York, N. Y. TELEPHONE: STAGG 8832

A. Dobrovolskis ir A. Radzevičius

GRABORIAI-UNDERTAKERS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI TĖBALSAMUOJAM IR LAIDOJAM NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ! 456 LORIMER STREET tarp Grand ir Mauger gatvių BROOKLYN, N. Y.

MASPETH. - LMPS. 91, ALDLD. 198 ir ADPLS. 56 kuopos rengia pikniką, kuris įvyks 14 spalio (October), 1923. Kuopos bei draugijos malonės nerengti ant tos dienos, kad nepakenktum vieni kitiems. Komitetas.

BROOKLYN. - Pranešimas suvėjama.

24 rugpjūčio (August), 1923, įvyks mėnesinis suvėjų susirinkimas, Sluėjų svetainėj, 11-27 Arion Pl., Brooklyne. Visi nariai malonėkite susirinkti, nes turime daug svarbių dalykų aptalbeti. J. S. Sekretorius.

PRANEŠIMAI IS KITUR

CLEVELAND, OHIO. - ALDLD. 22 kuopa rengia pikniką, kuris įvyks nedėlio, 26 rugpjūčio (August), ant Chesnut Grove Farmos. Tai patal kuopa rengia ir kita pikniką ALDLD. 10. Apakricio naudai, įvyks nedėlioje, 2 rugsėjo (September), 1923 ant Chesnut Grove Farmos. Bus gerti vietos kalbėtojai. Programa ir muzika šiuose abiejuose piknikuose bus geras, atsilankiusieji nesigailės. Be to, bus paroda ALDLD. išleisti knygu. Visus kviečiame atsilankyti. Komitetas. (202-203)

HUDSON, MASS. - ALDLD. 103 kuopa rengia suvėjų pikniką nedėlio (Sunday), 3 rugsėjo (September), 1923, ant Caplako Farmos, pradžia 12 val. dieną. Įžanga tik 15 centų. Šiuo pikniku yra užkviesta daug chorų ir kalbėtojų iš Naujosios Anglijos apskritys. Tat kviečiame vietus ir apsilankius atsilankyti ant šio pikniko, nes pūniausiai busite užganėdinti. Komitetas. (202-203)

PARDAVIMAI

Parsiduoda delikatesen ir grocery storas. Sykiu parsiduoda ir rakandai 5 kambariu. Galima parandavoti ir 5 kambarius prie storo. Randa pigi. 200 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. (199-204)

REIKALINGA

Reikalinga mergina, ne jaunesnė 24 metų. Darbas lengvas ir užtikrintas viam amžiui. Gera mokesitis ir pragyvenimas. Rašykite greitai. Mr. S. Baldwin 400 So. Cherry St., Centralia, Ill. (202-207)

Parsiduoda buėernė ir gresėnė laiba gerą vietoj. Prie krautuves yra ir kambariai del gyvenimo. Vieta apgyvintu daugiausia lietuviais, lenkais ir kitu dideliu fabrika. Ateikite ir pamatysite, kad tai yra aukso mainos. 47 Gold St., Brooklyn, N. Y. (200-202)

PARDAVIMAI

Parsiduoda 5 kambariu visai gerai rakandai. Kas nusipirks rakandus, galės ir kambarius pasirandavoti. Rakandai yra geri ir susideda maž daug iš sekanciu daktu: 3 lovos su visais patalais, puikus svečių kambarys setas; valgomojų kambario setas, talas ir bufetas, karpitai, kiejonkės ir kitu daktai. Visas parsiduoda už \$150. Pasinaudokite progą. K. L., 125 Division Ave., Room 4, Brooklyn, N. Y. (201-205)

PARDAVIMAI

Parsiduoda pusė saliono už labai pigią kainą. Vieta gera ir biznis išdirbtas per daugeli metų. Jeigu kas panorėtu, tai galėtu pirkti ir visa. Norinti pirkti kreipkitės į "Laisvės" ofisą, 46 Ten Eyck St., Brooklyn. (197-102)

PARDAVIMAI

Parsiduoda namas arba restoranas su karčiama. Viskas yra įtaisyta pagal naujausia modą. Priežastis pardavimo - savininkas negali abiejų dalykų gerai prižiūrėti. Kaina visai pigi. Atsilaukite šiuo adresu: 187 Harrison Ave., Brooklyn, N. Y. (201-203)

PARDAVIMAI

Parsiduoda pusė restorano. Priežastis pardavimo - savininkas serga. Atsilaukite greitai: 739 Grand St., Brooklyn, N. Y. (201-206)

Telephone Stagg 3523 JEI NORI TURETI SAVO GERĄ PAVEIKSLĄ, TAI ATEIK PAS MANE NUSIFOTOGRAFUOTI

RAPOLAS KRUCAS FOTOGRAFAS

499 Grand Street Kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

NEPRALEISKITE PROGOS!

Apstarstykite ir suskaičykite, kiek per metus laiko išmokė randu kitiems namų savininkams! Ar negali pata gauti mada, kaip ir kiti? Įsigyk savastj! Pirk namą tuojau. Su mažu kapitalu gali nusipirkti namą, kuris pats per vos laikui bėgant išsimokės. Ateik pas mus, o gausi patarimų kaip tą galima padaryti. Parduodama namų, kaip Brooklyne taip ir apiešalioje, vertės nuo \$7,000 iki \$50,000 ant geriausių išlygu. Parduodama LAIVAKORTES LIETUVA IR IS LIETUVOS. Siunčiame pinigų paizai dienos kursą. Padarome dokumentus ir doviernastis su palūdiėjimu notaro. Apdraudimas - insurance nuo ugnies gyvasties ir taip toliau. Ofise valandos: nuo 9 ryte iki 9 val. vakare dirbamomis dienomis. Nedėdieniais iki 3 po pietų. Kreipkitės ypatingai ar per laiškus pas Charles Larkey, John Jurevicius ir M. Kazlauskas 470 LORIMER ST., BROOKLYN, N. Y.

BE GERŲ DANTŲ

Jūs negalite sukrantyti gerai maisto. Sveikatos gerumas priklauso nuo jūsų dantų. Dr. Jacob Hollander ir Dr. Henry Braunstein DANTŲ SPECIALISTAI 576 Grand St., Brooklyn Įėjimas iš Lorimer St. Specialistai dantų taisymo ir naujų sudėjime. Darba garantuotas. Išegzaminavimas veltui. Žemiausios kainos ir lengvi išmokėjimai. AR NORI VALGYT GERĄ DUONĄ? Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSO KEPTUVĖS (SENTAUSIA ISTAIGA) Kepa geriausią duoną iš lytų rūginių miltų. Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą skanią, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duoną siunčiam ir į kitus miestus. Savininkai W. Masiulevičius ir A. Shrupski 209 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y. Tel. Greenpoint 2876. Telephone Main 9759. LIETUVIUS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir kraujavus ir sandoro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

DR. A. PETRIKA

LIETUVIS DENTISTAS 229 Bedford Ave. Kamp. No. 4th St. BROOKLYN, N. Y. Valandos: Nuo 10 val. ryte iki 12 val. Nuo 2 po piet iki 8 val. vak.

DR. C. K. CHERRY'S

LIETUVIS DENTISTAS 2201 W. 22nd St. So. Levitt Pl. CHICAGO, ILL. Telefonas: Canal 6222. Valandos: nuo 2 iki 8 P. M. Subatomis nuo 10 A. M. iki 6 P. M. Nedėliomis pagal sutartį. Telephone Greenpoint 2851. J. LEVANDUSKAS GRABORIUS 272 BERRY STREET BROOKLYN, N. Y. DIDELE RAKANDŲ KRAUTUVĖ Pirkame ir parduodame visus ir antrankius rakandus. Puikiausis aptalsonis visokius ir dea ir sofas taip kad išmanė. Nugaliojame ir nuvadiname visokius rakandus. Reikalai esant visuomet kreipkitės. FRANK GIVIS 549 GRAND ST., BROOKLYN, Tarpe Lorimer ir Union Ave.

Didelis Nupiginimas Ant Visų Manhattan Šiaudinių Ir Panama Skrybelių

Šiaudinių Kainos - Dabar \$2.00 ir 2.50 - \$1.45 3.00 ir 3.50 - 1.85 4.00 - 2.65 PANAMA \$5.00 - \$3.85 6.00 ir 7.00 - 4.85 8.00 - 5.85 Pasinaudokite šituo dideliu išpardavimu. Nepasivėluok, nes esame tikri, kad tavoro greit pritruks, kadangi kainos taip labai NUMAZINTOS. Mūsų kostumeriai gerai žino, kad jeigu MANHATTAN HATS STORES paskelbia nupiginimą, tai ištikrųjų yra nupiginimas. Ateikite ir persitikrinkite visi.

MANHATTAN HAT STORES

230 GRAND STREET 479 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

ČEVERYKAI DEL VASAROS

Puikiausios vėliausios mados visokios rūšies drutai padaryti Vasariniai ČEVERYKAI: Vyrams Moterims, Vaikams ir Mergaitėms jau dabar randasi mūsų krtuvėse. PILNAI GARANTUOJAME DRUTUMĄ PADARYME PIGIAU PARDUODAME, NEGU KITUR. Reikalui Esant, Prašome Atsilankyti Pas Mus. PROGRESS SHOE CO. LIETUVIŲ ČEVERYKŲ KRAUTUVĖS: 197 GRAND ST., "Vienybės" Name, Brooklyn, N. Y. 200 CLERMONT AVE., MASPETH, L. I., N. Y. 175 FERRY ST., NEWARK, N. J. Kas nuperka čeveryką pas mus syki, - pasiilekia mūsų kostumerių ant visados.